ZAKON O AKCIZAMA U BOSNI I HERCEGOVINI ("Sl. glasnik BiH", br. 49/2009, 49/2014, 60/2014, 91/2017 i 50/2022)

ZAKON O AKCIZAMA U BOSNI I HERCEGOVINI

("Sl. glasnik BiH", br. 49/2009, 49/2014, 60/2014, 91/2017 i 50/2022)

DIO PRVI - OSNOVNE ODREDBE

Član 1

(Predmet)

(1) Ovim zakonom uređuje se oporezivanje prometa i/ili uvoza određenih vrsta proizvoda (u daljnjem tekstu: akcizni proizvodi) na teritoriji Bosne i Hercegovine, posebnim oblikom poreza - akcizom.

(2) Odredbe ovog zakona primjenjuju se i na putarinu.

Član 2

(Uplata i raspodjela)

(1) Prihodi po osnovu akciza i putarina uplaćuju se na Jedinstveni račun Uprave za indirektno oporezivanje BiH, a njihova raspodjela vrši se u skladu sa Zakonom o uplatama na jedinstveni račun i raspodjeli prihoda ("Službeni glasnik BiH", br. 55/04 i 34/07).

(2) Naplaćeni prihodi od putarine u iznosu od 0,25 KM za izgradnju autoputeva, i izgradnju i rekonstrukciju drugih puteva vode se na posebnom podračunu otvorenom kod Centralne banke Bosne i

Hercegovine, a ti prihodi biće raspodjeljivani u skladu sa Zakonom o uplatama na Jedinstveni račun i raspodjeli prihoda.

Član 3

(Pojmovi)

Pojmovi korišćeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

a) pravno lice - svako pravno lice koje je, u skladu sa važećim propisima, registrovano za proizvodnju, uvoz i/ili promet akciznih proizvoda iz člana 4. ovog zakona;

b) preduzetnik - svako fizičko lice koje je kod nadležnog organa registrovano za proizvodnju i/ili promet akciznih proizvoda iz člana 4. ovog zakona;

c) građanin-proizvođač - fizičko lice koje ima prebivalište u Bosni i Hercegovini, a bavi se proizvodnjom akciznih proizvoda;

d) UIO - Uprava za indirektno oporezivanje;

e) Upravni odbor - Upravni odbor UIO uspostavljen Zakonom o sistemu indirektnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 44/03, 52/04 i 34/07).

DIO DRUGI - AKCIZA

GLAVA I - PREDMET OPOREZIVANjA

Član 4

(Akcizni proizvodi)

(1) Predmet oporezivanja je promet akciznih proizvoda koji su proizvedeni u Bosni i Hercegovini kada ih proizvođač prvi put stavlja u promet i/ili uvoz akciznih proizvoda u Bosnu i Hercegovinu (u daljnjem tekstu: BiH).

(2) Akciznim proizvodima, u smislu stava (1) ovog člana, smatraju se:

a) naftni derivati;

b) duvanske prerađevine;

c) bezalkoholna pića;

d) alkohol, alkoholna pića i voćna prirodna rakija;

e) pivo i vino;

f) kafa;

g) biogoriva i biotečnosti.

Član 5

(Naftni derivati)

Naftnim derivatima u smislu člana 4. stav (2) tačka a) ovog zakona, smatraju se:

a) motorni benzini, uključujući i bezolovni, nezavisno od oktanske vrijednosti i komercijalnog naziva;

b) dizel goriva i ostala gasna ulja;

c) petrolej (kerozin);

d) lož-ulje ekstra lako i lako specijalno (EL i LS);

e) tečni naftni gas za pogon motornih vozila.

Član 6

(Duvanske prerađevine)

(1) Duvanskim prerađevinama u smislu člana 4. stav (2) tačka b) ovog zakona smatraju se:

a) cigarete

b) cigare i cigarilosi

c) duvan za pušenje

1) rezani duvan za motanje cigareta

2) ostali duvan za pušenje.

(2) Cigaretama se smatraju:

a) smotuljci duvana prikladni za pušenje, obavijeni omotom koji nije od prirodnog duvana;

b) proizvodi slični cigaretama koji se sastoje od smotuljaka duvana obavijeni jednostrukim i dvostrukim omotačem. Spoljni omotač je izrađen od materijala koji nije list prirodnog duvana i postavljen je u pravoj liniji uzdužno;

c) duvanski štapići koji se jednostavnim neindustrijskim postupkom stavljaju u papirni omot za cigarete ili se umotavaju u papirne listiće;

d) duvanski proizvodi stavljeni u promet pod nazivom cigarete.

(3) Cigare i cigarilosi su smotuljci duvana koji su obavijeni spoljnim zaštitnim listom duvana.

(4) Duvan za pušenje obuhvata:

a) rezani ili na drugi način usitnjeni, pleteni ili u blokove presovani duvan koji je prikladan za pušenje bez dalje industrijske obrade;

b) ostali duvan za pušenje koji je prikladan za pušenje i stavljen u maloprodaju, a koji ne potpada pod st. (2) i (3) ovog člana. Ostalim duvanom za pušenje smatraju se i ostaci listova duvana i nusproizvodi nastali preradom duvana ili proizvodnjom duvanskih prerađevina.

Član 7

(Bezalkoholna pića)

(1) Bezalkoholnim pićima u smislu člana 4. stav (2) tačka c) ovog zakona smatraju se osvježavajuća bezalkoholna pića od voćnog soka, voćne baze, biljnih ekstrakata, žitarica i surutke, umjetna osvježavajuća bezalkoholna pića i nisko energetska osvježavajuća bezalkoholna pića.

(2) Pod bezalkoholnim pićima u smislu stava (1) ovog člana, ne smatraju se:

a) prirodne mineralne, gazirane i negazirane vode, izvorske domaće i uvozne vode i stone vode;

b) 100% prirodni sokovi od voća i povrća i njihovih mješavina;

c) sokovi od voća i povrća, te njihove mješavine, sa dodatkom vode ili bez nje, sa dodatim šećerom ili bez njega, sa konzervansom ili bez njega, sa CO2 ili bez njega, sa umjetnim bojama ili bez njih, sa umjetnim aromama i drugim umjetnim dodacima ili bez njih, sa stvarnim i deklarisanim udjelom 50% i više voća i/ili povrća u suvoj tvari;

d) sirupi, prašci i pastile namijenjeni za pripremu bezalkoholnih pića razblaživanjem u vodi.

Član 8

(Alkohol, alkoholna pića i voćna prirodna rakija)

(1) Alkoholom u smislu člana 4. stav (2) tačka d) ovog zakona smatraju se sve vrste alkohola, nezavisno od sirovine iz koje se dobija i postupka dobijanja.

(2) Alkoholnim pićima u smislu člana 4. stav (2) tačka d) ovog zakona smatraju se pića koja sadrže više od 2% alkohola.

(3) Voćnom prirodnom rakijom u smislu člana 4. stav (2) tačka d) ovog zakona smatra se proizvod dobijen destilacijom prevrelog soka, masulja ili komine grožđa ili drugog voća na manje od 86 % vol. alkohola, u kojem se ne smije osjetiti miris i ukus drugačiji od onoga koji proističe iz upotrijebljenih sirovina, kojem se ne smiju dodavati arome niti etilni alkohol poljoprivrednog porijekla, šećer i drugi ugljeni hidrati.

Član 9

(Pivo i vino)

(1) Pivom u smislu člana 4. stav (2) tačka e) ovog zakona smatra se osvježavajuće pjenušavo piće dobijeno od vode, ječmenog slada, kvasca, nezaslađenih žitarica i hmelja, bez obzira na koncentraciju ekstrakta u sladu ili koncentraciju alkohola u pivu.

(2) Vinom u smislu člana 4. stav (2) tačke e) ovog zakona smatra se vino od grožđa (uključujući pojačana vina), vermut i ostala vina grožđa aromatizovana biljem ili aromatskim tvarima.

Član 10

(Kafa)

Kafom u smislu člana 4. stav (2) tačka f) ovog zakona smatra se:

a) sirova kafa (sa ili bez kofeina);

b) pržena kafa (sa ili bez kofeina), u zrnu ili mljevena;

c) ljuske i opne pržene kafe;

d) ostali proizvodi od kafe koji u sebi sadrže 50% i više kafe.

Član 11

(Bliže određenje proizvoda)

Bliže određenje proizvoda iz čl. 4. do 10. ovog zakona koji se oporezuju akcizom propisaće Upravni odbor pravilnikom.

GLAVA II - PORESKI OBVEZNIK I REGISTRACIJA

Član 12

(Poreski obveznik)

(1) Poreski obveznik je pravno lice ili preduzetnik koji akcizne proizvode iz člana 4. stav (2) tač. a), b), c) d), e) i g) ovog zakona uvozi i/ili proizvodi na teritoriju BiH.

(2) Poreski obveznik za proizvode iz člana 4. stav (2) tačka f) ovog zakona je uvoznik.

(3) Pravno lice ili preduzetnik koji nabavi alkoholna pića, voćne prirodne rakije i vina neposredno od građanina - proizvođača koji nije obveznik akcize, smatra se poreskim obveznikom u smislu ovog zakona.

(4) Proizvođačem duvanskih prerađevina u smislu ovog zakona smatra se svako fizičko lice, preduzetnik ili pravno lice nastanjeno/sa sjedištem u Bosni i Hercegovini koje duvan prerađuje u duvanske proizvode namijenjene za maloprodaju.

Član 13

(Registracija poreskog obveznika)

(1) Poreski obveznik koji se bavi proizvodnjom i/ili uvozom akciznih proizvoda, kao i pravno lice ili preduzetnik iz člana 12. stava (3) ovog zakona, dužni su da se registruju kod UIO prije početka obavljanja djelatnosti iz koje može proisteći poreska obaveza po ovom zakonu.

(2) Registracija iz stava (1) ovog člana vrši se upisom u Jedinstveni registar obveznika indirektnih poreza, prema propisima kojima se reguliše taj upis.

(3) Za propisivanje uslova za registraciju i prestanak registracije poreskog obveznika iz stava (1) ovog člana nadležan je Upravni

odbor.

Član 14

(Prijava proizvodnih pogona i skladišta)

(1) Poreski obveznik proizvođač akciznih proizvoda je dužan da UIO prijavi pogon u kojem će vršiti proizvodnju akciznih proizvoda.

(2) Poreski obveznik iz člana 12. ovog zakona dužan je da UIO prijavi skladište u kojem se skladište akcizni proizvodi i/ili sirovine za proizvodnju akciznih proizvoda.

GLAVA III - OSNOVICA AKCIZE

Član 15

(Osnovica akcize)

(1) Osnovica akcize je određena:

a) količinom, za akcizne proizvode za koje se akciza plaća po mjernoj jedinici;

b) maloprodajnom cijenom i količinom po mjernoj jedinici za duvanske prerađevine.

(2) Osnovica akcize u slučaju utvrđivanja manjka i rashoda određena je količinom manjka koji se ne može pravdati višom silom, odnosno količinom rashoda (kalo, rastur, kvar i lom) iznad količine određene posebnim aktom Upravnog odbora.

(3) Akciza na naftne derivate plaća se po litru derivata na količinu utvrđenu pri temperaturi +15°C. Bliže odredbe o određivanju ekvivalenta za preračunavanje iz jedinice mase u volumensku jedinicu utvrdiće Upravni odbor posebnim aktom.

(4) Akciza na kafu plaća se za jedan kilogram neto težine kafe. Ako se kafa stavlja u promet u pakovanjima većim ili manjim od jednog kilograma, akciza se plaća proporcionalno količini u pakovanju.

(5) Na promet alkohola, alkoholnih pića i voćne prirodne rakije, akciza se plaća po litru apsolutnog alkohola. Ako se proizvodi iz člana 8. ovog zakona stavljaju u promet u pakovanjima većim ili manjim od jednog litra, akciza se plaća proporcionalno količini apsolutnog alkohola u pakovanju.

GLAVA IV - IZNOSI I STOPE AKCIZE

Član 16

(Iznosi i stope akcize)

Akciza se obračunava i plaća u apsolutnom iznosu po mjernoj jedinici i/ili po proporcionalnoj stopi.

Član 17

(Iznosi akcize za naftne derivate)

Za naftne derivate, akciza se plaća po litru, i to na:

a) dizel-gorivo i ostala gasna ulja 0,30 KM;

b) petrolej (kerozin) 0,30 KM;

c) motorni benzin - bezolovni 0,35 KM;

d) motorni benzin 0,40 KM;

e) lož-ulje ekstra lako i lako specijalno (EL i LS) 0,45 KM;

f) tečni naftni gas za pogon motornih vozila 0,00 KM;

g) biogoriva i biotečnosti 0,30 KM.

Član 18

(Iznosi akcize za bezalkoholna pića, pivo i vina)

(1) Za sljedeće akcizne proizvode akciza se plaća po litru, i to:

a) bezalkoholna pića	0,10 KM
b) pivo	0,25 KM
c) vino	0,25 KM.

(2) Izuzetno, od stava (1) tačka b) ovog člana proizvođač piva čija je prosječna proizvodnja u prethodne tri godine manja od 400.000 hl, akcizu plaća 0,20 KM/l.

(3) Pravo iz stava (2) ovog člana može ostvariti i uvoznik pod uslovom da ima dokaz da je pivo nabavio od proizvođača čija je prosječna proizvodnja u prethodne tri godine manja od 400.000 hl.

(4) Bliže odredbe za ostvarivanje prava korištenja niže stope iz st. (2) i (3) ovog člana, propisaće Upravni odbor pravilnikom.

Član 19

(Iznosi akcize za alkohol i alkoholna pića i voćnu prirodnu rakiju)

Za alkohol, alkoholna pića i voćnu prirodnu rakiju akciza se plaća po litru apsolutnog alkohola, i to:

a) alkohol 15,00 KM;

b) alkoholna pića 15,00 KM;

c) voćna prirodna rakija 8,00 KM.

Član 20

(Iznosi akcize za kafu)

Za kafu, akciza se plaća prilikom uvoza po kilogramu, i to za:

a) sirovu kafu 1,50 KM;

b) prženu kafu (u zrnu ili mljevena) 3,00 KM;

c) ljuske i opne pržene kafe i ostali proizvodi od kafe 3,50 KM.

Član 21

(Akciza na duvanske prerađevine)

(1) Na cigarete se plaća proporcionalna akciza u procentu na maloprodajnu cijenu i specifična akciza na 1.000 cigareta, odnosno za pakovanje od 20 komada.

(2) Na cigare i cigarilose se plaća proporcionalna akciza u procentu na maloprodajnu cijenu.

(3) Na duvan za pušenje plaća se akciza po kilogramu.

Član 21a

(Akciza na cigarete)

(1) Na cigarete se plaća akciza, i to:

a) proporcionalna, po stopi od 42% na osnovicu utvrđenu u skladu sa članom 15. stav (1) tačka b) ovog zakona i

b) specifična akciza koju utvrdi Upravni odbor, kako bi se obezbijedila dinamika usklađivanja stopa akciza sa relevantnim

evropskim direktivama.

(2) Upravni odbor će najkasnije do 30. oktobra tekuće godine utvrditi iznos specifične akcize za narednu godinu iz stava (1) tačka (b) ovog člana, sve dok ukupno akcizno opterećenje cigareta sa najnižom maloprodajnom cijenom ne dostigne iznos od 176,00 KM za 1.000 komada. Godišnje povećanje specifične akcize ne može biti manje od 7,50 KM za 1.000 komada, odnosno 0,15 KM za pakovanje od 20 komada.

(3) Odluka Upravnog odbora o specifičnoj akcizi iz stava (2) ovog člana primjenjuje se od 1. januara naredne godine.

(4) Specifična akciza za pakovanja različita od pakovanja koje sadrži 20 cigareta plaća se srazmjerno broju komada u pakovanju.

Član 21b

(Minimalna akciza na cigarete)

(1) Ako je obračunata akciza na cigarete prema članu 21a. stav (1) ovog zakona manja od minimalne akcize utvrđene ovim zakonom, plaća se minimalna akciza.

(2) Minimalna akciza iz stava (1) ovog člana podrazumijeva ukupnu akcizu (proporcionalnu i specifičnu) za 1.000 komada, odnosno za pakovanje od 20 komada.

(3) Minimalna akciza na cigarete iznosi najmanje 60% prosječne ponderisane maloprodajne cijene cigareta za period od 1. jula prethodne godine do 30. juna tekuće godine.

(4) Prosječna ponderisana maloprodajna cijena cigareta iz stava (3) ovog člana izračunava se na osnovu podataka UIO o izdatim akciznim markicama za period od 1. jula prethodne godine do 30. juna tekuće godine. Prosječna ponderisana maloprodajna cijena izračunava se na način da se ukupna vrijednost cigareta, sa svim uključenim porezima, za koje su izdate akcizne markice za period od 1. jula prethodne godine do 30. juna tekuće godine, podijeli s ukupnom količinom cigareta za koje su izdate akcizne markice za isti period.

(5) Minimalnu akcizu na cigarete iz stava (3) ovog člana, izračunatu na osnovu metodologije iz stava (4) ovog člana, utvrđuje Upravni odbor najkasnije do 30. oktobra tekuće godine za narednu godinu, a odluka Upravnog odbora o minimalnoj akcizi primjenjuje se od 1. januara naredne godine.

Član 21c

(Akciza na cigare i cigarilose)

Na cigare i cigarilose plaća se proporcionalna akciza po stopi od 42% na osnovicu utvrđenu u skladu sa članom 15. stav (1) tačka b) ovog zakona.

Član 21d

(Akciza na duvan za pušenje)

(1) Akciza na duvan za pušenje utvrđuje se u visini od najmanje 80% minimalne akcize na cigarete iz člana 21b. ovog zakona iskazane za 1.000 cigareta.

(2) Akcizu na duvan za pušenje utvrđuje Upravni odbor najkasnije do 30. oktobra tekuće godine za narednu godinu, a odluka Upravnog odbora o minimalnoj akcizi primjenjuje se od 1. januara naredne godine.

(3) Izuzetno od st. (1) i (2) ovog člana, akciza na duvan za pušenje za 2014. godinu iznosiće 78 KM/kg.

GLAVA V - NASTANAK OBAVEZE OBRAČUNAVANjA I PLAĆANjA AKCIZE

Član 22

(Nastanak obaveze obračunavanja akcize)

Obaveza obračunavanja akcize po osnovu prometa akciznih proizvoda nastaje u trenutku:

a) izdavanja računa proizvođača pri prvoj prodaji ili u trenutku isporuke proizvoda, ako je isporuka obavljena prije izdavanja računa;

b) uvoza akciznih proizvoda na teritoriji BiH, osim za duvanske prerađevine, kao i alkoholna pića, voćne prirodne rakije i vina koja podliježu obavezi obilježavanja akciznim markicama;

c) preuzimanja akciznih markica za duvanske prerađevine;

d) preuzimanja akciznih markica za alkoholna pića, voćne prirodne rakije i vina;

e) utvrđivanja manjka, koji se ne može pravdati višom silom;

f) rashodovanja (kalo, rastur, kvar i lom) iznad količine određene aktom Upravnog odbora koji će se zasnivati na opštim trgovinskim principima;

g) korišćenja akciznih proizvoda od strane proizvođača za sopstvenu potrošnju.

Član 23

(Plaćanje akcize)

(1) Obračunatu akcizu iz člana 22. ovog zakona poreski obveznik dužan je da uplati u rokovima propisanim u st. (2) do (6) ovog člana.

(2) U slučajevima iz člana 22. stava (1) tačka a) ovog zakona, poreski obveznik dužan je da plati akcizu u roku od deset dana po isteku mjeseca u kojem je nastala obaveza obračunavanja akcize.

(3) U slučajevima iz člana 22. stava (1) tač. b) i c) i pri uvozu akciznih proizvoda iz tačke d) ovog zakona, poreski obveznik dužan je da plati akcizu u roku propisanom za plaćanje uvoznih dažbina.

(4) U slučajevima iz člana 22. stava (1) tač. c) i d) ovog zakona, za proizvode koji ne podliježu plaćanju akcize prema stavu (3) ovog člana, poreski obveznik dužan je da plati akcizu u roku od deset dana po isteku mjeseca u kojem je proizvođač izdao račun pri prvoj prodaji ili u trenutku isporuke proizvoda, ako je isporuka obavljena prije izdavanja računa.

(5) U slučajevima iz člana 22. stava (1) tač. e), f) i g) ovog zakona poreski obveznik dužan je da plati akcizu u roku od deset dana po isteku mjeseca u kojem je nastala obaveza obračunavanja akcize.

GLAVA VI - OBILjEŽAVANjE I USLOVI PROMETOVANjA AKCIZNIH PROIZVODA

Član 24

(Deklaracija proizvoda)

Proizvođač, odnosno uvoznik, dužan je na deklaraciji proizvoda (etiketi) i drugom dokumentu koji prati akcizne proizvode označiti sirovinski sastav, vrstu, kvalitet i druga svojstva akciznih proizvoda bitna za utvrđivanje poreske obaveze.

Član 25

(Akcizne markice)

(1) Duvanske prerađevine, alkoholna pića, voćna prirodna rakija, kafa i vina koja se stavljaju u promet u pakovanjima predviđenim za prodaju na malo u BiH moraju biti obilježeni akciznim markicama.

(2) Izuzetno od odredaba stava (1) ovog člana, alkoholna pića, voćna prirodna rakija i vina koja sadrže manje od 5% alkohola ne moraju biti obilježene akciznim markicama.

(3) Upravni odbor propisaće posebnim aktom formu, sadržaj i zaštitu akciznih markica, proceduru štampanja, čuvanja i postupanja s njima, te obilježavanje proizvoda, kao i postupanje s proizvodima koji su obilježeni markicama izdatim prema ranije važećim propisima.

(4) Akcizne markice izdaje UIO.

(5) Poreski obveznik mora prijaviti UIO maloprodajne cijene duvanskih prerađevina koje će se štampati na akciznim markicama prije njihovog stavljanja u promet.

(6) Duvanske prerađevine, kafa, alkoholna pića, voćne prirodne rakije i vina, izuzev alkoholnog pića, voćne prirodne rakije i vina iz stava (2) ovog člana, koji nisu obilježeni akciznim markicama, kao i proizvodi nepravilno obilježeni markicama, smatraju se akciznim proizvodima na koje nije obračunata i plaćena akciza.

(7) Duvanske prerađevine, kafa, alkoholna pića, voćne prirodne rakije i vino koji se izvoze ili prodaju u bescarinskim prodavnicama ne moraju biti obilježeni akciznim markicama, ali na ambalaži ili na posebnoj markici moraju imati utisnute riječi: "samo za izvoz", ili na engleskom jeziku: *"for edžport only"*.

(8) Upravni odbor može uvesti obilježavanje akciznim markicama i drugih akciznih proizvoda ako to smatra potrebnim.

GLAVA VII - PORESKE EVIDENCIJE I PORESKA PRIJAVA

Član 26

(Evidencije)

(1) Poreski obveznik dužan je da vodi posebnu evidenciju o uvozu, prometu, potrošnji i stanju akciznih proizvoda, te da ima urednu i ažurnu knjigovodstvenu i vanknjigovodstvenu dokumentaciju.

(2) Bliže odredbe o načinu vođenja evidencije, sadržaju evidencija i načinu dostavljanja UIO kao i formu i sadržaj poreske prijave za akcizu propisaće Upravni odbor pravilnikom.

Član 27

(Prijava akcize)

(1) Poreski period obuhvata vrijeme jednog kalendarskog mjeseca.

(2) Poreski obveznik - proizvođač dužan je da obavezu nastalu po osnovu akcize prijavi u poreskom periodu u kojem je obaveza i nastala.

(3) Prijavu iz stava (2) ovog člana poreski obveznik podnosi UIO do desetog u mjesecu nakon isteka poreskog perioda.

(4) Izuzetno od stava (2) ovog člana, poreski obveznik dužan je da podnese prijavu akcize, bez obzira da li ima obavezu plaćanja akcize u periodu za koji je prijava podnesena.

GLAVA VIII - KONTROLA OBRAČUNAVANjA I PLAĆANjA AKCIZE

Član 28

(Kontrola obračunavanja i plaćanja)

Kontrolu obračunavanja, prijavljivanja i plaćanja akcize vrši UIO u skladu s ovim zakonom i drugim zakonima iz oblasti indirektnog oporezivanja.

Član 29

(Privremeno oduzimanje akciznih proizvoda)

(1) Akcizni proizvodi zatečeni u prometu bez akciznih markica ili nepravilno obilježeni akciznim markicama, kao i akcizni proizvodi zatečeni u prometu bez vjerodostojne dokumentacije o pravnom

poslu na osnovu kojeg se stiče pravo raspolaganja predmetnim proizvodima, biće privremeno oduzeti do okončanja postupka.

(2) Ovlašćenje za privremeno oduzimanje akciznih proizvoda iz stava (1) ovog člana imaju ovlašćena službena lica UIO i ovlašćena službena lica iz drugih organa u okviru njihove nadležnosti.

GLAVA IX - OSLOBAĐANjE, POVRAT I UMANjENjE AKCIZE

Član 30

(Oslobađanje)

(1) Sljedeći akcizni proizvodi su oslobođeni od plaćanja akciza:

a) proizvodi koje se izvoze,

b) proizvodi koji se isporučuju u bescarinske prodavnice radi prodaje putnicima koji odlaze u inostranstvo,

c) proizvodi koji se uvoze, unose ili primaju iz inostranstva, a koji su po carinskim propisima oslobođeni od plaćanja uvoznih dažbina,

d) proizvodi koji se isporučuju diplomatskim i konzularnim predstavništvima i njihovom osoblju, po principu reciprociteta, a na osnovu akta Ministarstva spoljnih poslova Bosne i Hercegovine,

e) proizvodi koji se isporučuju licima koja su po osnovu Opšteg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini i Aneksa uz taj sporazum, te ratifikovanih međunarodnih ugovora i konvencija, oslobođena od plaćanja ove vrste poreza,

f) gorivo za avione i brodove u međunarodnom saobraćaju,

g) na uvoz i/ili isporuku alkohola koji se koristi kao repromaterijal za proizvodnju alkoholnih pića, licu registrovanom za proizvodnju u skladu sa članom 13. ovog zakona.

(2) Upravni odbor će pravilnikom propisati postupak po kojem se ostvaruju prava na oslobađanja iz stava (1) ovog člana.

Član 31

(Povrat)

(1) Fizička i pravna lica koja koriste lož-ulje za zagrijavanje stambenih i poslovnih objekata i objekata za poljoprivrednu

proizvodnju (staklenici i plastenici) imaju pravo na povrat akcize plaćene na lož-ulje.

(2) Preduzetnik i pravna lica koja koriste alkohol za proizvodnju lijekova i/ili u medicinske svrhe, kao i etil-alkohol koji koriste kao repromaterijal u proizvodnji sredstava za čišćenje i pranje, kozmetičkih proizvoda i ostalih proizvoda na koje se ne plaća akciza, imaju pravo na povrat uplaćenog iznosa akcize.

(3) Pravno lice koje je izvezlo akcizne proizvode za koje je prethodno plaćena akciza ima pravo na povrat uplaćenog iznosa.

(4) Zahtjev za povrat uplaćene akcize podnosi se UIO.

(5) UIO je dužan da izvrši povrat uplaćene akcize najkasnije u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva.

(6) Upravni odbor će propisati uslove i postupak po kojem se ostvaruje pravo na povrat akcize na osnovu normativa potrošnje po metru kvadratnom površine koja se zagrijava.

GLAVA X - OGRANIČENjE U PROMETU ODREĐENIH PROIZVODA

Član 32

(Ograničenja u prometu lož-ulja)

(1) Poreski obveznici iz člana 12. stav (1) ovog zakona dužni su da prije puštanja u promet (ukoliko se radi o proizvođaču iz BiH) ili uvoza, lož-ulje oboje crvenom bojom uz dodavanje indikatora (markera) prema važećim propisima i standardima.

(2) Na lož-ulje koje je stvaljeno u promet a nije obojeno crvenom bojom u skladu sa stavom (1) ovog člana naplatiće se akciza u iznosu od 0,45 KM po litru i za njega se ne može ostvariti povrat.

(3) Lož-ulje se ne smije koristiti u svrhe suprotne njegovoj osnovnoj namjeni.

(4) Ako se pri kontroli vozila na motorni pogon, plovnih objekata na motorni pogon ili drugih transportnih sredstava na motorni pogon, odnosno za pogon drugih motora, utvrdi da se lož-ulje koristi kao pogonsko gorivo, akciza će se obračunati i naplatiti od vlasnika

predmetnog sredstva u iznosu od 0,45 KM po litru, na količinu koja odgovara zapremini rezervoara uvećanoj deset puta.

Član 33

(Promet lož-ulja)

(1) Promet lož-ulja (ekstra lako i lako specijalno, EL i LS) može se vršiti na benzinskim pumpama, u za to posebno predviđenom skladištu izdvojenom od mjesta predviđenog za snabdijevanje pogonskim gorivom motornih vozila i vozila na motorni pogon, ili iz samostalnih posebnih skladišta ili direktnom isporukom potrošaču.

(2) Skladišta iz stava (1) ovog člana moraju biti registrovana kod UIO.

(3) UIO će posebnim aktom propisati uslove i način prijavljivanja i davanja saglasnosti za registraciju skladišta iz stava (1) ovog člana.

(4) Držalac skladišta za prodaju lož-ulja iz stava (1) ovog člana dužan je da lož-ulje dostavlja auto-cisternama na adresu kupca, te da o svim isporukama vodi urednu evidenciju.

(5) Evidencija iz stava (4) ovog člana obavezno mora sadržavati podatke o nabavljenim količinama lož-ulja, te tačne podatke o isporukama kupcima.

(6) Upravni odbor će posebnim aktom propisati bliže odredbe o načinu vođenja evidencije, sadržaju evidencija i načinu dostavljanja nadležnom organu, formu i i sadržaj.

Član 34

(Kontrola prometa lož-ulja)

(1) Kontrolu nad upotrebom i korišćenjem lož-ulja u smislu odredaba čl. 32. i 33. ovog zakona vrše ovlašćena lica UIO i ovlašćena službena lica iz drugih organa u okviru njihove nadležnosti.

(2) U slučaju utvrđivanja nepravilnosti, postupak obračuna i naplate akcize je u nadležnosti UIO.

DIO TREĆI - PUTARINA

Član 35

(Osnovica i iznos)

(1) Putarina kao vrsta indirektnog poreza plaća se na biogoriva i biotečnosti iz člana 4. stav (1) tačka g) ovog zakona i na naftne derivate iz člana 5. stav (1) tač. a), b) i e) ovog zakona.

(2) Putarina iz stava (1) ovog člana plaća se u iznosu:

a) 0,15 KM po litru proizvoda, odnosno kilogramu tečnog naftnog gasa za puteve, i

b) 0,25 KM po litru proizvoda, odnosno kilogramu tečnog naftnog gasa za izgradnju autoputeva i za izgradnju i rekonstrukciju drugih puteva, od čega se 0,20 KM odnosi na izgradnju autoputeva, a 0,05 za izgradnju i rekonstrukciju drugih puteva.

Član 36

(Oslobađanje)

(1) Putarina se ne plaća na dizel gorivo koje se koristi za potrebe rudnika, termoelektrana i željeznica (za pogon šinskih vozila), u količini koju odobri Upravni odbor na predlog vlada entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

(2) Upravni odbor propisaće pravilnikom bliže odredbe o uslovima i postupku za ostvarivanje oslobađanja plaćanja putarine iz stava (1) ovog člana.

Član 37

(Naknadna naplata)

(1) Ako se pri kontroli prometa utvrdi da se promet lož-ulja vrši suprotno odredbama čl. 32. i 33. ovog zakona, obračunaće se putarina iz člana 35. stav (2) ovog zakona.

(2) Ako se pri kontroli vozila na motorni pogon, plovnih objekata na motorni pogon ili drugih transportnih sredstava na motorni pogon, odnosno za pogon drugih motora, utvrdi da se lož-ulje koristi kao pogonsko gorivo, putarina iz člana 35. stav (2) ovog zakona biće obračunata i naplaćena od vlasnika predmetnog sredstva, na količinu koja odgovara zapremini rezervoara uvećanoj deset puta.

Član 38

(Ostale odredbe)

(1) Odredbe ovog zakona koje se odnose na akcizu, a tiču se poreskog obveznika, poreske osnovice, načina plaćanja, oslobađanja i povrata akcize, te drugih pitanja koja nisu za putarinu regulisana odredbama čl. 35, 36. i 37. ovog zakona, primjenjuju se *mutatis mutandis*i na putarinu.

(2) Kontrolu, obračun, naplatu, oslobađanje, povrat, prinudnu naplatu putarine i drugo koje se odnosi na putarinu vrši UIO.

DIO ČETVRTI - PRAVNA SREDSTVA

Član 39

(Žalba)

(1) Protiv rješenja donesenog u postupku obračuna i naplate akcize i/ili putarine, poreski obveznik ima pravo žalbe u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

(2) Žalba se podnosi i postupak po žalbi sprovodi na način propisan Zakonom o postupku indirektnog oporezivanja ("Službeni glasnik BiH", broj 89/05).

(3) Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Član 40

(Primjena procesnog zakona)

Na postupke i procedure koji nisu regulisani ovim zakonom primjenjuju se odredbe Zakona o postupku indirektnog oporezivanja.

DIO PETI - KAZNENE ODREDBE

Član 41

(Prekršaji)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 200.000 KM kazniće se za prekršaj pravno lice a novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 20.000 KM preduzetnik ako:

a) se na dokumentu koji prati akcizni proizvod ili na akciznom proizvodu ne nalaze podaci o sirovinskom sastavu, vrsti, kvalitetu i drugim svojstvima bitnim za utvrđivanje poreske obaveze ili ako su ti podaci netačni;

b) ne obračuna ili netačno obračuna akcizu;

c) stavi u promet akcizne proizvode prije izvršene registracije iz člana 13. ovog zakona;

d) ne prijavi maloprodajne cijene duvanskih prerađevina UIO prije puštanja u promet ili ako ih prodaje po cijenama višim od prijavljenih;

e) vrši promet lož-ulja suprotno odredbama člana 33. ovog zakona;

f) ne prijavi skladište kod UIO i ne vodi evidencije o nabavljenim i prodanim količinama lož-ulja;

g) koristi lož-ulje kao pogonsko gorivo za pogon motornih vozila, plovnih objekata na motorni pogon ili drugih transportnih sredstava na motorni pogon, odnosno ako se lož-ulje koristilo suprotno njegovoj osnovnoj namjeni;

h) duvanske prerađevine, alkoholna pića, voćne prirodne rakije, vina i kafu stavi u promet, a da akcizni proizvod nije na propisan način obilježen akciznom markicom;

i) akcizne proizvode stavi u promet bez vjerodostojne dokumentacije;

j) ne plati u propisanom roku akcizu ili putarinu;

k) ne vodi evidencije propisane članom 26. ovog zakona;

l) crvenom bojom uz dodavanje indikatora ne oboji isporučene količine lož-ulja;

m) ne izvrši popis zaliha u smislu člana 45. i 45a. ovog zakona;

n) da netačne podatke s ciljem primjene niže stope iz člana 18. stav (2) ovog zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 300 KM kazniće se za prekršaj pravno lice i preduzetnik ako ne podnese prijavu akcize u roku iz člana 27. ovog zakona.

(3) Za prekršaj iz st. (1) i (2) ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 300 KM do 10.000 KM.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 3.000 KM kazniće se fizičko lice koje koristi lož-ulje kao pogonsko gorivo za pogon

motornih vozila, plovnih objekata na motorni pogon ili drugih transportnih sredstava na motorni pogon.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 3.000 KM kazniće se fizičko lice koje stavi u promet duvanske prerađevine, alkoholna pića, voćne prirodne rakije, vina i/ili kafu, a da akcizni proizvodi nisu na propisan način označeni akciznom markicom i/ili bez vjerodostojne dokumentacije.

Član 42

(Zaštitna mjera)

(1) Uz novčanu kaznu pravnom licu i preduzetniku izreći će se zaštitna mjera oduzimanja akciznih proizvoda kojim je učinjen prekršaj iz člana 41. stav (1) tač. h) i i) ovog zakona, kao i fizičkom licu za učinjeni prekršaj iz člana 41. stav (5) ovog zakona.

(2) Upravni odbor propisaće posebnim aktom postupak sa oduzetom robom.

DIO ŠESTI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 43

(Podzakonski akti)

Upravni odbor će donijeti pravilnik o primjeni ovog zakona u roku od 30 dana od dana njegovog stupanja na snagu.

Član 44

(Prijava poreskog obveznika i skladišta)

(1) Poreski obveznik koji je prema propisima koji su bili na snazi prije donošenja ovog zakona registrovao proizvodnju akciznih proizvoda kod UIO, stupanjem na snagu ovog zakona nije dužan da se ponovo registruje u smislu odredbe člana 13. stav (1) ovog zakona, osim ako nije došlo do promjena u obavljanju djelatnosti.

(2) Poreski obveznik iz stava (1) ovog člana dužan je da prijavi proizvodni pogon i skladište iz člana 14. ovog zakona u roku od 30 dana od dana početka njegove primjene.

Član 45

(Popis zaliha, obračun i uplata)

(1) Poreski obveznici i druga lica koja se bave prometom duvanskih prerađevina iz člana 1. stav (1) tač. b) i c) ovog zakona dužni su da na dan početka primjene ovog zakona popišu zalihe ovih prerađevina i popisne liste dostave UIO u roku od sedam dana.

(2) Poreski obveznici i druga lica koja se bave prometom duvanskih prerađevina iz člana 1. stav (1) tač. b) i c) ovog zakona dužni su da prijave nove maloprodajne cijene UIO u roku od sedam dana od dana izvršenog popisa i na novu osnovicu obračunaju i uplate razliku akcize u roku od 10 dana od dana dostavljanja popisnih listi.

(3) Poreski obveznici i druga lica koja se bave prometom duvanskih prerađevina dužni su da popišu zalihe duvanskih prerađevina pri svakoj promjeni maloprodajnih cijena koje prijavljuju UIO u roku od sedam dana od dana izvršenog popisa i na novu osnovicu obračunaju i uplate razliku akcize u roku od 10 dana od dana dostavljanja popisnih listi.

(4) Izuzetno za 2014. godinu, obračun specifične i minimalne akcize na cigarete vrši se u skladu sa Odlukom o utvrđivanju posebne i minimalne akcize na cigarete za 2014. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 88/13).

(5) Obračun akcize na duvanske prerađevine koje nisu obuhvaćene Odlukom iz stava (4) ovog člana vršiće se u skladu sa odredbama ovog zakona.

Član 45a

(Popis zaliha i rokovi)

(1) Poreski obveznici i druga lica koja se bave prometom biogoriva i biotečnosti i naftnih derivata dužni su da popišu zalihe akciznih proizvoda čijim se prometom bave na dan početka primjene ovog zakona i popisne liste dostave Upravi u roku od sedam dana.

(2) Poreski obveznici i druga lica koja se bave prometom biogoriva i biotečnosti i naftnih derivata dužni su da na zatečene zalihe utvrđene popisnim listama iz stava (1) ovog člana izvrše obračun akcize i putarine prema odredbama ovog zakona, te da u roku od deset dana od dana izvršenog popisa iz stava (1) ovog člana uplate na propisane

račune razliku između obračunate i već uplaćene akcize i/ili razliku između obračunate i već uplaćene putarine.

Član 46

(Okončanje ranije započetih postupaka)

Postupak kontrole obračuna i naplate akcize, povrata akcize, prinudne naplate, obnove postupka i drugi upravni postupci, započeti prije početka primjene ovog zakona, a koji nisu okončani pravosnažnim rješenjima, biće okončani prema ranije važećim propisima organa kod kojih je postupak pokrenut.

Član 46a

(Postupanje po ranije podnesenom zahtjevu)

(1) Za duvanske prerađevine za koje je zahtjev za štampanje akciznih markica podnesen prije početka primjene ovog zakona, plaćanje akcize se vrši prema propisima koji su se primjenjivali u vrijeme podnošenja zahtjeva.

(2) Akciza plaćena prilikom preuzimanja akciznih markica isključuje plaćanje akcize na način propisan članom 23. st. (3) i (4) ovog zakona.

Član 47

(Prestanak važenja ranijeg zakona)

Početkom primjene ovog zakona prestaje da važi Zakon o akcizama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 62/04, 48/05 i 72/05).

Član 48

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a primjenjivaće se od prvog radnog dana mjeseca koji slijedi nakon stupanja na snagu ovog zakona.

Samostalni članovi Zakona o izmjenama i dopuni
Zakona o akcizama u Bosni i Hercegovini

("Sl. glasnik BiH", br. 50/2022)

Član 4

Upravni odbor je dužan da u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona uskladi podzakonske akte za njegovo sprovođenje.

Član 5

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a primjenjuje se danom stupanja na snagu Pravilnika o primjeni Zakona o akcizama u Bosni i Hercegovini, donesenog u skladu sa članom 4. ovog zakona.